

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Osallisuus ja digitalisaatio

Vanhusasiavaltuutettu 11.5.2023

Ella Airola, PhD, projektipäällikkö

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI)

ella.airola@kavi.fi

www.ICMEproject.eu

Esityksen lähtökohta

- Tavoitteena on elää mahdollisimman pitkään aktiivista ja itsenäistä elämää kotona, tutussa ja turvallisessa ympäristössä.

Ikääntyminen harvaan asutuilla alueilla

- 68 % Suomen pinta-alasta, n. 5% väestöstä
- Väestörakenteen muutos
- Hyvinvointia ylläpitävä puhdas luonto
- Turvallinen, rauhallinen ja edullinen asuinympäristö
- Aktiiviset kyläyhteisöt
- Pitkät etäisyydet
- Sosiaaliset tukiverkostot kaukana
- Palvelut keskitetty asutuskeskuksiin
- Heikko julkinen liikenne
- Vaikeat sääolosuhteet haastavat yksityisautoilua

Kuvan lähde: iStock/[Subodh Agnihotri](#)

Palveluiden digitalisaatio

- Väestön ikääntyminen luo painetta erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluille
- Sosiaalisen tukiverkoston merkitys
- Tekniset ongelmat
- Itsenäisyys vs. yksinäisyys
- Arkea helpottava vs. arkea rajoittava
- Riski digisyrjäytymiseen

Kuvan lähde: Kuva: [iStock/Dean Mitchell](#)

Kuvan lähde: Kuva: [iStock/hobo_018](#)

Osallisuuden tukeminen

- Kohderyhmän osallistaminen
- Yksilöllisten tarpeiden huomioiminen
- Helppokäyttöisyys
- Riittävä ja tarkoituksenmukainen tuki
- Jatkuva oppiminen
- Inklusiivinen mediakasvatus
- Vaihtoehtoisia tapoja digiosallisuudelle

Kuvan lähde: Kuva: iStock/ [hobo_018](#)

Lähteet

- Airola, E. (2022). Older people and eHealth service use: An Exploration of a complex learning and care ecosystem in the rural areas of Finnish Lapland. *Acta Electronica Universitatis Lapponiensis* 345.
- Airola, E., Rasi, P. & Outila, M. (2020). Older people as users and non-users of a video conferencing service for promoting social connectedness and well-being - A case study from Finnish Lapland. *Educational Gerontology*, 46(5), 258-269.
- Airola, E. & Rasi, P. (2020). Domestication of a robotic medication-dispensing service among older people in Finnish Lapland. *Human Technology*, 16(2), 117-138.
- Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä 2020-2023, MMM062:00/2020
- K. Korjonen-Kuusipuro, P. Rasi, H. Vuojärvi, K. Pihlainen, & E. Kärnä (Eds; 2022). Ikääntyvät digiyhteiskunnassa. Elinikäisen oppimisen mahdollisuudet. Gaudeamus.
- KAVI & Cupore (2022). Näkökulmia mediakasvatukseen ja medialukutaidon yhdenvertaisuuteen.
- Kröger, T., & Bagnato, A. (2017). Care for older people in early twenty-first-century Europe: Dimensions and directions of change. In F. Martinelli, A. Anttonen, & M. Mätzke (Eds.), *Social services disrupted: Changes, challenges and policy implications for Europe in times of austerity* (pp. 201–217). Elgar.
- Rasi, P., & Airola, E. (2022). Health services and eHealth from the perspective of older rural residents of Finnish Lapland. *Journal of Rural Studies*, 97, 177-185.

Kiitos!

Ella Airola, PhD, projektipäällikkö
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI)
ella.airola@kavi.fi
www.ICMEproject.eu